

Otázky a odpovědi: projekt hlavního bojového tanku Leopard

12.6.2024 - Karel Čapek | Ministerstvo obrany ČR

K čemu potřebujeme nové tanky?

Zkušenosti z konfliktu na Ukrajině jasně potvrzují unikátnost a bojovou hodnotu hlavních bojových tanků. Jako jediné kombinují vysokou palebnou sílu, pohyblivost a odolnost. Ukazuje se, že zejména moderní tanky západní konstrukce dokážou ochránit osádku i před novými hrozbami války vysoké intenzity.

Tanky jsou nezbytnou součástí těžké brigády, kterou jsme slíbili vybudovat jako náš příspěvek ke kolektivní obraně Severoatlantické aliance. Tankové vojsko potřebujeme nejen ke splnění aliančních závazků, ale především pro obranu České republiky.

Pořízení nových bojových tanků je v souladu s vládou schválenou Koncepcí výstavby Armády ČR 2035.

Od koho, co a jakým způsobem kupujeme?

Ministerstvo obrany na základě usnesení vlády jedná o pořízení tanků Leopard v nejnovější verzi 2A8. Pokud jednání dopadnou příznivě a vláda dohodnuté podmínky odsouhlasí, Česká republika se do konce roku připojí k rámcové smlouvě, kterou má Spolková republika Německo uzavřenou s výrobcem tanků (KNDS, dříve KMW).

Kolik tanků budeme kupovat?

Prostřednictvím přistoupení k rámcové dohodě pořídíme minimálně 61 tanků v různých modifikacích. Rámcová dohoda nám v budoucnu umožní případné pořízení dalších 16 tanků.

Kolik za tanky Ministerstvo obrany zaplatí?

Připojení k německé rámcové dohodě umožní ČR hlavní bojové tanky získat za stejných podmínek jako německá armáda. Jednotková cena bude záviset na celkovém počtu tanků, které budou z této dohody pořízeny. Náklady na pořízení 61 ks spolu se souvisejícím materiálem (simulátory, dílenské soupravy, výcvik), včetně inflační a kurzové rezervy a DPH jsou plánovány ve výši 39,8 miliardy korun. Při pořízení 77 tanků je předpokládána cena 52,1 miliardy korun. O financování ale ještě budeme jednat a konečnou cenu mimo jiné ovlivní i výše množstevní slevy a podmínky pořízení speciálních platforem, jako jsou vyprošťovací, mostní a podobně.

Bude se na projektu podílet český obranný průmysl?

Ano, zapojení českých firem do projektu je jednou z priorit Ministerstva obrany. Znamená to nejenom ekonomický profit, ale zejména posílení bezpečnosti dodávek v případě krize. Cílem Ministerstva obrany je v souladu s klíčovými strategickými dokumenty ČR, aby byl český obranný průmysl schopen zajišťovat mírové i krizové dodávky vojenského materiálu pro zajištění obrany ČR i plnění spojeneckých závazků.

Podmínkou Ministerstva obrany ČR je, aby smlouva o průmyslové spolupráci s výrobcem tanku

KNDS, která se vyjednává separátně, byla uzavřena nejpozději ve stejný den jako smlouva o přistoupení k rámcové dohodě o pořízení tanků Leopard 2A8. Ta bude uzavřena do konce letošního roku. Ministerstvo obrany vyjednává o zapojení českých firem do vývoje, výroby a zajištění životního cyklu bojových tanků Leopard 2A8 na českém území.

Výrobce KNDS se již na podzim 2023 zúčastnil tzv. průmyslového dne, kde si mezi 30 firmami z českého obranného průmyslu našel potenciální partnery pro průmyslovou spolupráci. Jednání v této oblasti stále probíhají, nicméně firma KNDS od zahájení vyjednávání avizovala, že má velký zájem spolupracovat s českými podniky na dodávkách i pro ostatní evropské zákazníky Leopard 2A8 a i další své vojenské projekty. Důvodem je potřeba skokového navýšení výroby a schopnosti českého průmyslu v oblasti pozemní techniky.

Jak bude vyřešen servis?

Model zajištění záručního a pozáručního servisu bude jedním z bodů dalšího vyjednávání před přistoupením k rámcové dohodě na pořízení hlavního bojového tanku.

Kdy a jaké smlouvy budou uzavřeny a jak probíhá vyjednávání?

Ministryně obrany Jana Černochová byla 24. května 2023 na základě usnesení vlády pověřena zahájením jednání se Spolkovou republikou Německo o společném pořízení hlavních bojových tanků pro potřeby Armády ČR. Ve středu 12. června 2024 pak vláda odsouhlasila přistoupení k administrativní dohodě (tzv. CPA – Cooperative Procurement Agreement) týkající se společného pořízení hlavního bojového tanku Leopard 2A8 a souvisejících vozidel. Jedná se o dohodu mezi několika zainteresovanými státy, které jednají o společném pořízení Leopard 2A8. Vymezuje pořízení požadovaného množství vozidel prostřednictvím dodatků ke smlouvám mezi SRN a výrobcí jednotlivých modifikací platformy Leopard 2A8 a definuje mj. práva a povinnosti smluvních stran v procesu pořízení tanků. Usnadňuje, urychluje a zlevňuje pořízení hlavního bojového tanku a jejich modifikací díky slevě z pořizovaného množství a díky minimalizaci rozdílů mezi národními verzemi. Tato administrativní dohoda je nezbytným mezikrokem, který ještě neznamená připojení Ministerstva obrany k rámcové dohodě.

Na základě administrativní dohody by, v případě schválení vládou, Česká republika nejpozději do konce roku přistoupila k rámcové dohodě, kterou již má Spolková republika Německo uzavřenu s výrobcem tanků. A jak je již uvedeno výše, nejpozději ve stejný den bude podepsána smlouva o průmyslové spolupráci přímo s výrobcem tanků.

V médiích se objevují zprávy o různých verzích a typech německých tanků, které provozujeme. Jaké tedy chceme koupit?

Jako hlavní bojový tank pořizujeme pro českou armádu Leopard 2A8. Jde o nejnovější verzi německých tanků Leopard a o jeden z nejmodernějších tanků na světě. Ve výzbroji armády nahradí tanky řady T-72.

Zároveň čeští vojáci mají k dispozici starší tanky Leopard 2A4. Ty Česká republika dostala od Německa za techniku a vybavení, které poskytla Ukrajině bránící se ruské agresi. Celkem by Armáda ČR mohla mít k dispozici 42 Leopardů 2A4 plus vyprošťovací – 14 tanků již dostala, dalších 14 Německo plánuje do ČR darovat a 14 strojů může Česko zakoupit. I když jde o starší verze tanků, oproti používaným T-72 jednoznačně navyšují bojové schopnosti tankového vojska. Stroje 2A4 je navíc možné v případě zájmu modernizovat. Nehrozí také nedostatek náhradních dílů, bude možné je

tedy provozovat dlouhodobě.

Po roce 2030 by Armáda ČR mohla mít k dispozici v aktivní službě nebo v rezervách až 121 bojových tanků Leopard 2 dvou typů a speciálních vozidel na podvozku tanku Leopard 2. Tanky 2A4 budou postupně nahrazovány novými 2A8 a budou dále využívány Aktivní zálohou, k výcviku nebo jako mobilizační rezerva.

Proč kupujeme více tanků, když zůstává zachován dosavadní počet rot?

Navýšení je dáno přechodem na standardní strukturu NATO, kdy se zvyšuje počet tanků v četě ze tří na čtyři. Umožní to velitelům na nejnižší úrovni uplatnit vlastní iniciativu. Zároveň pořizujeme speciální verze tanků. Pořízení dalších 16 tanků by umožnilo vytvoření další roty a zvýšení schopností tankového praporu.

Do jaké posádky tanky zamíří?

Hlavním bojovým tankem Leopard 2A8 bude vybaven především přáslavický 73. tankový prapor. Některé stroje budou také za účelem výcviku umístěny ve Velitelství výcviku Vojenské akademie (VeV-VA) a dalšími bude částečně přezbrojen 153. ženijní prapor.

Cílem je komplexně přezbrojit tankové jednotky 73. tankového praporu. Díky standardizované ráži NATO i vybavení moderními komunikačními a informačními systémy bude moct české tankové vojsko spolupracovat s aliančními jednotkami. Zvýší se operační schopnosti pozemních sil české armády, palebná síla, manévrovatelnost nebo ochrana osádky.

Jaký je termín dodávek?

Vojskové zkoušky a zavedení do užívání v Armádě ČR jsou plánovány na rok 2027. Ukončení dodávek se očekává nejpozději v roce 2030.

Jaké verze budeme kupovat?

Armáda ČR chce pořídit šest modifikací tanků v nejaktuálnějších verzích, které používají nebo si objednávají i další spojenci. Konkrétně to kromě bojového tanku jsou verze velitelské, vyprošťovací, mostní, ženijní a pro výcvik řidičů.

Jak dlouho budou v české armádě sloužit?

Předpokládaná doba životnosti je 30 let, v české armádě by tedy měly být Leopardy 2A8 zařazeny do roku 2060.

Proč budeme kupovat cizí stroje a nestačí nám tanky T-72, které jsme uměli vyrábět a opravovat a které jsme si sami zmodernizovali?

Tank T-72 v jakékoli verzi a modifikaci je již zcela za zenitem a není možné ho zásadně modernizovat. Jeho koncepce je stará více než půl století. Problémy jsou i s náhradními díly.

Týká se to i modernizovaných tanků, které v české armádě slouží pod označením T-72M4 CZ. I když byly zlepšeny celkové parametry tanku, zůstala zachována jeho původní koncepce. Oproti západním strojům má například nižší ochranu posádky, a to i oproti verzi Leopard 2A4. T-72M4 CZ také obsahuje převážně technologie z 90. let minulého století a je dále nemodernizovatelný. Technické zhodnocení, které v současné době provádí státní podnik VOP CZ, pouze zajišťuje jeho provozuschopnost do doby náhrady. Bojové schopnosti T-72M4 CZ jsou, zvláště v oblasti palebné síly

a pancéřové ochrany, pro vedení soudobé bojové činnosti značně omezené. Ani technicky zhodnocený tank T-72M4 CZ nebude dosahovat parametrů současných moderních tanků. Potíž představuje i munice ráže 125 mm, která není standardizována v rámci NATO.

Co bude s tanky T-72?

Díky dodávkám tanků Leopard 2A4 a později 2A8 bude možné stroje T-72 vyřazovat z výzbroje.

Co od hlavních bojových tanků chceme?

Hlavní bojový tank musí být schopen za všech situací účinně ničit pozemní cíle všech druhů a mít vysokou úroveň pohyblivosti při všech předpokládaných taktických činnostech. Tyto parametry totiž zvyšují pravděpodobnost přežití tanku i na bojišti, na kterém budou intenzivně používány řízené protitankové střely a automatické či autonomní bojové prostředky.

Požadujeme kanon ráže minimálně 120 mm, kulomet ráže 7,62 mm nebo operační dosah minimálně 300 kilometrů. Tanky také musí být schopny hlubokého brodění.

<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-projekt-hlavniho-bojoveho-tanku-leopard-251901>